

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

06.01.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

newshub.org

✓ ШЕ БЪДЕ ЛИ ДОБРА 2015-А ЗА БИЗНЕСА?

Какви са очакванията на работодателите за икономиката на страната

Каква година ще бъде 2015-а за бизнеса? Какви са очакванията на мениджърите за бизнес средата, пазара на труда, инвестициите, експорта и в какви условия ще работи бизнесът през годината. Представяме ви очакванията на фирмите през погледа на три работодателски организации – Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българска търговско-промишлена палата (БТПП) и Българска стопанска камара (БСК).

Би следвало да очакваме по-стабилна 2015 година, тъй като имаме функциониращ парламент и редовно избрано правителство, смята Васил Велев, председател на АИКБ. В прогнозата си за икономиката на страната през следващата година, направена за Investor.bg, Велев посочва, че отделни събития както във вътрешен, така и в международен план, карат бизнеса да е внимателен в прогнозите си за 2015 година.

Той визира продължаващите санкции срещу Русия и отражението им върху българския бизнес, както и непремерени и несъгласувани със социалните партньори действия във вътрешен план.

Ако приетата на Коледа „реформа“ в пенсионния модел (т.нар. „доброволна национализация“) бъде осъществена, тя ще има за последица неизбежно негативно влияние върху капиталовия и финансовия пазар, ще рефлектира върху инвестиционния климат и върху публичните финанси. А това не работи в полза на стабилността, смята Велев.

„Нека да е ясно - всякакви бързи и кардинални изменения, направени без оценка на въздействието, без обществено обсъждане - не са в полза на стабилността. Начинът за осигуряването ѝ е чрез прогнозируеми действия в резултат на предписания от закона режим за социален диалог“, посочи той.

При резки промени в законите, подготвени тайно, без публичен дебат, оповестени и приети за 5 дни по Коледа, при съпротивата на цялата инвестиционна общност – не чакайте сериозни инвеститори, предупреждава Велев.

Относно очакванията за икономически ръст от 0,8% догодина, АИКБ счита, че българската икономика има потенциал за по-голям растеж. Анкетата на асоциацията сред нейните членове също говори за очакван по-голям ръст на продажбите, печалбите, на заетостта през следващата година. Прогнозата е била за ръст за 2015 г. от 1,2-1,3%, но Велев уточнява, че оттогава мина доста време, през което са се случили редица събития.

Какво се случи? Отношенията ЕС – Русия са проблем за българската икономика, посочва Велев. Ние основно продаваме в ЕС, а европейската икономика забави развитието си в резултат на сбърканата политика на ЕС по въпроса. Това е в допълнение на преките щети от драстичната обезценка на рублията и оттам намаляване на българския износ за Русия и сриналия се експорт за Украйна.

Каква година ще бъде 2015-а за бизнеса? Какви са очакванията на мениджърите за бизнес средата, пазара на труда, инвестициите, експорта и в какви условия ще работи бизнесът през годината. Представяме ви очакванията на фирмите през погледа на три работодателски организации – Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българска търговско-промишлена палата (БТПП) и Българска стопанска камара (БСК).

Би следвало да очакваме по-стабилна 2015 година, тъй като имаме функциониращ парламент и редовно избрано правителство, смята Васил Велев, председател на АИКБ. В прогнозата си за икономиката на страната през следващата година, направена за Investor.bg, Велев посочва, че отделни събития както във вътрешен, така и в международен план, карат бизнеса да е внимателен в прогнозите си за 2015 година.

Той визира продължаващите санкции срещу Русия и отражението им върху българския бизнес, както и непремерени и несъгласувани със социалните партньори действия във вътрешен план.

Ако приетата на Коледа „реформа“ в пенсионния модел (т.нар. „доброволна национализация“) бъде осъществена, тя ще има за последица неизбежно негативно влияние върху капиталовия и финансовия пазар, ще рефлектира върху инвестиционния климат и върху публичните финанси. А това не работи в полза на стабилността, смята Велев.

„Нека да е ясно - всякакви бързи и кардинални изменения, направени без оценка на въздействието, без обществено обсъждане - не са в полза на стабилността. Начинът за осигуряването ѝ е чрез прогнозируеми действия в резултат на предписания от закона режим за социален диалог“, посочи той.

При резки промени в законите, подготвени тайно, без публичен дебат, оповестени и приети за 5 дни по Коледа, при съпротивата на цялата инвестиционна общност – не чакайте сериозни инвеститори, предупреждава Велев.

Този фактор – украинската криза, ще оказва много силно влияние върху българската икономика и през следващата година, смята Велев. Риск за политическата стабилност, която не можем да сме сигурни, че е постигната за дълго, са и действията на правителството, които постоянно ни изненадват, посочва той. Третият риск са последствията от кризата около КТБ и евентуални кризи при приетите промени по пенсионния модел.

Анкетата на АИКБ сред фирмите, членуващи в нея, показва очакване за нарастване на заетостта догодина. Но непремереното увеличение на минималната работна заплата (прието след провеждането на анкетата) ще работи в обратна посока, напомня той. Няма как да има работеща икономика, ако има такава административна намеса в нея. Така че през следващата година по-скоро ще продължи да се увеличава безработицата, да намалява заетостта и да се увеличава сивият сектор, прогнозира от АИКБ.

Оптимистично виждане за развитието на фирмите – за откриването на нови пазари и за разкриване на нови работни места, сочи годишната анкета между компаниите, членуващи в Българска стопанска камара (БСК).

В тазгодишното проучване на Камарата за икономиката през 2015 година единствената промяна спрямо миналата година е слабо покачване на процента на оптимистите – 35% от анкетираните предвиждат позитивно развитие на икономиката през 2015 г. По отношение на икономическите процеси за следващата година се запазват пропорциите от миналогодишното изследване, когато 34% от анкетираните прогнозираха ръст на икономиката, 33% бяха по-скоро песимисти, а 25% очакваха запазване на нивото от предходния период.

marica.bg

✓ През 2015-а: Родната икономиката във вълчи капан

Крак ни слагат кризите с КТБ, Украйна и псевдопенсионната реформа

Каква година ще бъде 2015-а за бизнеса? Какви са очакванията на мениджърите за бизнес средата, пазара на труда, инвестициите, експорта и условията за работа през годината. Ето какви са очакванията на фирмите за 2015 година през погледа на три работодателски организации - Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българска търговско-промишлена палата (БТПП) и Българска стопанска камара (БСК), цитирани от Инвестор.бг.

Би следвало да очакваме по-стабилна 2015 година, тъй като имаме функциониращ парламент и редовно избрано правителство, смята Васил Велев, председател на АИКБ. В прогнозата си за икономиката на страната през следващата година Велев посочва, че отделни събития както във вътрешен, така и в международен план карат бизнеса да е внимателен в прогнозите си за 2015 година. Той визира продължаващите санкции срещу Русия и отражението им върху българския бизнес, както и непремерени и несъгласувани със социалните партньори действия във вътрешен план. Ако приетата на Коледа псевдореформа в пенсионния модел (т. нар. „доброволна национализация“) бъде осъществена, тя ще има за последица неизбежно негативно влияние върху капиталовия и финансовия пазар, ще рефлектира върху инвестиционния климат и върху публичните финанси. А това не работи в полза на стабилността, смята Велев. Той предупреди, при резки промени в законите, подготвени тайно, без публичен дебат, оповестени и приети за 5 дни по Коледа, при съпротивата на цялата инвестиционна общност, да не се чакат сериозни инвеститори.

Отношенията ЕС - Русия са проблем за българската икономика, посочва Велев. Ние основно продаваме в ЕС, а европейската икономика забави развитието си в резултат на сбърканата политика на ЕС по въпроса. Това е в допълнение на преките щети от драстичната обезценка на рублата и оттам намаляване на българския износ за Русия и сриналия се експорт за Украйна. Украинската криза ще оказва много силно влияние върху българската икономика и през следващата година, смята Велев. Третият риск са последствията от кризата около КТБ и евентуални кризи при приетите промени по пенсионния модел. Според Велев остават нерешени основни проблеми на бизнеса, един от които е такса битови отпадъци. Същата отново няма да се плаща спрямо количеството изхвърлени отпадъци, а остава както досега - спрямо активите на компаниите. Освен това бизнесът продължава да е против плащането на първите три дни от болничните от работодателя. Противопоставя се и на административното увеличаване на минималните осигурителни доходи, както и на ръста на максималния осигурителен доход. Велев допълни, че икономически неаргументирано е драстичното увеличение на минималната работна заплата, при това от едно ниво, което вече е изпреварило възможностите на икономиката.

Според него ролята на еврофондовете за подобряване на бизнес средата трябва да се търси при проблемите с инфраструктурата, образованието и доброто управление. Той се надява за следващия програмен период да бъде постигнато ограничаване на ресурсите в скъпоструващи и потъващи в банковата система схеми за финансов инженеринг, които са за сметка на доказалите се като високоефективни и търсени от бизнеса схеми за технологична модернизация, енергийна ефективност, иновации и насърчаване на износа. На този етап без решение все още остават проблеми като третирането на МСП като големи предприятия и свързаните с това ограничения, прекомерната изискуемост на банковите гаранции, липсата на бърз и ефективен механизъм за разрешаване на спорове по наложени финансови корекции.

Оптимистично виждане за развитието на фирмите - за откриването на нови пазари и за разкриване на нови работни места, сочи годишната анкета между компаниите, членуващи в Българска стопанска камара (БСК). По отношение на икономическите процеси за следващата година се запазват пропорциите от миналогодишното изследване, когато 34 % от анкетираните прогнозираха ръст на икономиката, 33 % бяха по-скоро песимисти, а 25 % очакваха запазване на нивото от предходния период. Що се отнася до бизнес плановете за 2015 г., най-сериозна активност фирмите планират във връзка с разработването на нови продукти и услуги (61 %), търсенето на нови пазари (56 %) и увеличаването на обема на производството (49 %). Мениджърите са предпазливи по отношение на плановете си за нови кредити (11 %) и ръст на

работните места (23 %). Всеки трети анкетиран планира увеличение на трудовите възнаграждения и изпълнение на европроекти, сочи анкетата на БСК. Почти всеки втори анкетиран декларира, че възнамерява да инвестира в развитие и обучение на персонала, което е показател за осъзнаването на ключовата роля на човешките ресурси за постигането на конкурентоспособност.

Леко подобрение на бизнес средата у нас спрямо предходната година, което предполага възстановяване, макар и бавно, отчита анкетата на Българска търговско-промишлена палата (БТПП). Около една трета (36 %) от фирмите очакват да подобрят резултатите от дейността си през 2015 г., 17% прогнозираят спад, а почти половината (47 %) смятат, че икономическото им развитие през 2015 г. ще остане на нивото от 2014 г. Показателят за бизнес климата у нас през 2015 г. се подобрява спрямо резултатите за 2014 г., но рискове са налице заради нестабилността и крехкото икономическо възстановяване. Като цяло бизнесът не очаква значително увеличение на вътрешното търсене. Малко над половината фирми прогнозираят, че приходите им през 2015 г. ще са същите като през 2014 г., общи председателят на БТПП Цветан Симеонов./Марица.бг

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник 24 часа

✓ 2015 г. : 6,9 млрд.лв. външен дълг и 950 млн.лв. вътрешен

Външен дълг за 6,9 млрд. лв. и вътрешен за 950 млн. лв. планира за 2015 г. финансовото министерство. Това става ясно от план за емисионната политика, обявен на сайта на ведомство. 300 млн. лв. от вътрешния дълг ще се теглят още през януари.

С 2,5 млрд. лв. от новия дълг ще се финансира бюджетния дефицит, 4,2 млрд. лв. са за рефинансиране на стари дългове и 400 млн. лв. са предвидени за буфер, който да покрива движенията във фискалния резерв. Експертите на Владислав Горанов планират и 1 млрд. лв. нов заем от ЕИБ, с който да се осигури съфинансирането по европрограми.

Предвидените за вътрешния пазар ДЦК тази година ще са със сročност 3, 5 и 10 години и 6 месеца, за разлика от 2014 г., когато се предлагаха главно 2, 5 и 7-годишни ДЦК. Аргументът е избягване на концентрация на плащания. От документа става ясно, че тази година няма да има еврови ДЦК на вътрешния пазар. Краткосрочните бонове пък ще се продават главно в първата половина на 2015 г. Обявени са датите за емисиите през януари - на 12 ще се продават 10,5 годишни ДЦК за 50 млн. лв. На 19 януари БНБ прави търг за 6-месечни ДЦК за обща стойност 200 млн.лв. , а на 26 януари се пускат 3-годишни бонове за 50 млн. лв.

Финансовото министерство не е обявило плана си за външната емисия. Според запознати, консорциумът от двете български банки - УниКредитБулбанк и Сосиете Женерал, американската Ситибанк и британската Ейч Би Си, който бе избран за 2,54 млрд. лв. дълг в края на 2014 г. ще менажира външните емисии и през 2015 г.

Вестник Капитал Daily

✓ Фермерите ще получават субсидии по 15 схеми

Агротоминистерството предвижда средствата да се разпределят по-равномерно между отраслите

Основна субсидия за всички земеделски производители и добавки към нея за екологични дейности, младите фермери, работещите в уязвими отрасли. На такъв принцип ще се разпределят до 2020 г. европейските плащания, които ще получават земеделците. Финансирането надхвърля 5 млрд. евро за целия период, като към него има и национален бюджет под формата на доплащания или субсидии за животновъдство и тютюнопроизводство.

В последния работен ден преди Нова година земеделското министерство публикува проектонаредби за изискванията към кандидатите. За получаването на средства ще се изисква обработката на поне 5 дка трайни насаждения, както и отглеждането на минимум 5 или 10 животни във фермите.

120 млн. евро на година за уязвимите сектори В проектонаредбата на земеделското министерство се предвижда уязвимите сектори да получават подпомагане по десет различни схеми, като за целта ще бъдат отделени 13% от директните плащания на площ. Това прави по около 120 млн. евро годишно. От тези средства 67% са насочени за животновъдството, а 33% - за производството на плодове и зеленчуци. Според проекта на земеделското министерство животновъдите ще могат да кандидатстват за подпомагане на млечни или месодайни крави, както и такива под селекционен контрол. Кандидатите за финансиране трябва да отглеждат минимум 10 крави за производство на мляко и минимум 5 за месо. Предвижда се още схема за финансиране на стопанствата с биволи, овце и кози по четири различни схеми и в зависимост от броя на животните в тях. Минималното изискване е да се отглеждат поне 10 животни.

Подпомагане е предвидено и по три схеми за производителите на плодове и зеленчуци, които трябва да обработват поне 5 дка, за да получават субсидии. Според предлаганите текстове на агроминистерството субсидии могат да получават зеленчукопроизводителите, които отглеждат домати, краставици, чушки, зеле, моркови, лук и др. Средства ще могат да усвояват още оранжериите за домати, краставици и пипер. Предвидена е и схема за овощарите, по която ще се подпомага производството на ягоди, малини, ябълки, череша, орехи, кайсии, праскови и др. Агроминистерството ще въведе и схема за т.нар. протеинови култури, по която финансиране ще могат да получават фермерите, отглеждащи боб, леща, грах, нахут, соя и др., се вижда още от документа.

Зелените плащания - с редица изисквания

От новия програмен период влизат т.нар. зелени плащания, които трябва да заемат 30% от бюджета за субсидии. За да усвоят тези пари, фермерите трябва да покрият редица изисквания, част от които е спорно дали могат да се контролират ефективно. Така например във всяко стопанство над 300 дка ще трябва да се отглеждат поне три вида земеделски култури, като има и изисквания никоя от тях да не надвишава определен процент. Фонд "Земеделие" пък ще следи дали се спазва това изискване от кандидатите. Институцията ще трябва да следи и за т.нар. екологично насочени площи в стопанствата, към които има редица изисквания, включително конкретни размери на корони на дървета, езерца и други подобни.

Младите фермери - с квалификация

В новия програмен период се въвежда и специално подпомагане за млади земеделски производители до 40 години, които ще получават по-висока от средната субсидия за всеки декар обработваема земя. Добавката обаче ще могат да получават само онези кандидати, които имат нужната квалификация. От тях ще се изисква да имат средно или висше образование в селското стопанство или ветеринарните дейности или пък да са завършили курсове от поне 150 часа за фермери.

✓ За ЕС предстои година на несигурност

Икономиката, имиграцията, Русия и недоволството от икономии са потенциални горещи теми през 2015 г.

И през 2015 г. Европа ще се опитва да достигне спокоен пристан, пише в анализ на британската BBC. През изминалите две години европейските политици обявиха края на икономическата криза. Но през последните месеци чувството на несигурност се завърна. Старият континент отново е изправен пред големи въпроси за бъдещето си, докато Русия се оказва един все по-непредсказуем съсед, а една грешна преценка в Източна Украйна може да доведе до нова студена война.

Икономически предизвикателства

Рисковете не са същите, както през 2012 г. Вече няма опасност за това страните да не могат да изплащат дълговете си. Но идва заплахата от стагнация и дефлация. Европейските лидери предупреждават, че неуспехът в създаването на растеж и нови работни места ще предизвика не само социално напрежение, но и ще намали подкрепата за европейския проект. Засега икономиката няма да се върне до нивата си от 2007 г. поне до 2020 г.

През 2015 г. икономическото възстановяване ще бъде неравно. Търсенето е хронично слабо. Германия ще остане двигател на европейската икономика, но няма да бъде движещата сила отпреди две години. Растежът във Франция ще бъде около 0.7%. Италия трябва да се отдалечи от рецесията, но там реформите закъсняват с години. Но не се очаква еврозоната да постигне ръст над 1% и това няма да бъде достатъчно да намали безработицата, която сега е 11.7%.

Погледите отново са насочени към президента на Европейската централна банка (ЕЦБ) Марио Драги. По някое време през първите три месеца на годината се очаква той "да отвори кранчето", да подсили търсенето и да изкупува държавни ценни книжа. Но на това се противопоставя Германия, съществуват и законови пречки и има съмнения какъв ще бъде ефектът от всичко това.

Движения срещу икономии

Европа продължава да държи курс към поддържане на ниската стойност на еврото и разчитане на по-евтин експорт, за да задвижи вътрешното търсене. Но общественото недоволство към мерките за икономии расте. Вероятно напрежението между Берлин, който настоява за бюджетен дефицит под 3% и реформа на пазара на труда, и Париж и Рим, които смятат, че Европа се нуждае от растеж и инвестиции в големи инфраструктурни проекти, ще продължи.

Това ще даде шанс на партиите против статуквото да канализират общественото недоволство и те могат да изиграят ключова роля в предстоящи избори. На 25 януари гърците ще отидат извънредно до урните и радикалната левица СИРИЗА води в социологическите проучвания. А тя настоява за реструктуриране на дълга и предизвиква страховете, че кризата в страната може да се върне.

По-късно през годината Испания ще отиде на избори, а там също има набираща скорост радикална лява партия, наречена Podemos ("Ние можем"), която се обявява срещу икономии. Във Великобритания през май Партията за независимост на Обединеното кралство (UKIP) може да има думата в следизборните пазарлъци за сформирани кабинет. Във Франция високата безработица застрашава политическото бъдеще на президента Франсоа Оланд и това води до възхода на "Национален фронт" на Марин льо Пен. В Италия две от опозиционните партии са открито против ЕС, като едната дори призовава за вот дали страната да остане в еврозоната.

Загриженост за имиграцията

Малко теми могат да предизвикат такива емоции като имиграцията. През летните месеци отново се очаква голям брой хора да потърсят спасение от нестабилността в Близкия изток и Африка, като опитат да пресекат Средиземно море и да достигнат до Европа.

Традиционните политически партии ще се окажат за пореден път в трудна ситуация. Германия, която поема повече бежанци от Близкия изток от всяка друга страна в ЕС, отскоро е обзета от протести. Точно преди Коледа 17 500 души се

събраха в Дрезден на "шествие против ислямизацията", като подобни протести имаше и в други градове. Германските управляващи бяха разтърсени от тези прояви и политическите лидери призоваха за "разбиране и откритост".

Това показва, че притеснения от имиграцията има не са само във Великобритания. И в много европейски страни това е потенциален политически въпрос, допринасящ за възхода на партиите срещу статуквото. Но европейските лидери още не са открили достоверен отговор на този проблем.

Този въпрос ще доминира британските избори. Ако премиерът Дейвид Камерън остане на власт, ще започне дискусия за това възможно ли е предоговаряне на условията с Брюксел на фона на референдум за излизането на страната от ЕС през 2017 г. Камерън ще се изправи едновременно пред желанието за запазване на членството на Лондон в блока, но и пред нежеланието да се правят компромиси, които да превърнат Великобритания в "специален случай" и да подкопаят фундаменталния принцип на ЕС за свободата на движение.

✓ Печалбата в банковия сектор отново се свива

Общият резултат на системата за ноември е 55 млн. лв.

Обща печалба от 55 млн. лв. отчитат банките в България през ноември. Така общият им финансов резултат от началото на 2014 г. достига 728.4 млн. лв., показват данните на БНБ. Реализираната за месеца от 27-те опериращи банки в страната печалба се свива в сравнение с октомври, когато секторът отчете малко под 60 млн. лв. Намаление има и спрямо всеки един от месеците от юли до септември.

Данните на централната банка сочат, че натрупаната за периода януари - ноември 2014 г. обща печалба в сектора е с 29.02% по-висока спрямо същия период на 2013 г. В изчисленията към ноември 2014 г. не са включени резултатите на Корпоративна търговска банка, чийто лиценз БНБ отне на 6 ноември 2014 г., както и на дъщерната ѝ ТБ "Виктория", която беше под специален надзор до 22 декември 2014 г.

В статистиката към края на ноември не се оповестява информация за финансовите резултати на двете банки. Официално БНБ не публикува такива данни от юни, когато те бяха поставени под специален надзор. От общата статистика за банковата система и за отделните групи банки, публикувана през юни, юли и през август, обаче можеше да се види каква е оперативната им загуба – съответно общо около 77 млн. лв., 143 млн. лв. и 413 млн. лв.

Изтъняващи печалби

Към края на годината натрупаната от началото ѝ инерция започва да се забавя и така към ноември общият резултат в сектора остава по-слаб. Статистиката показва, че месечната печалба в системата намалява, въпреки че разходите на банките за обезценки, които изяждаха основната ѝ част през последните години, продължават да се свиват – за ноември те са 88.6 млн. лв. спрямо 235.1 млн. лв. за октомври. Общият им обем от началото на годината е 999.5 млн. лв., като остава с 8.03% по-висок в сравнение с отчетеното към края на ноември 2013 г.

В същото време нетните лихвени приходи на банките през ноември остават съизмерими с тези през октомври – съответно 222.8 млн. лв. и 223.4 млн. лв. Малко по-съществено за последния месец е свиването на нетните приходи от такси и комисиони в сектора – през ноември те са били 67.8 млн. лв. спрямо 73.2 млн. лв. през октомври.

Спадащи лихви и замръзнало кредитиране

На годишна база и приходите, и разходите на финансовите институции за лихви продължават да намаляват, като темповете на свиване при разходите остават по-силни в резултат на наблюдаваното през последните години в сектора понижаване на лихвите по привличаните от бизнеса и домакинствата вложения след затихването на депозитната война. В началото на декември започна изплащането на гарантираните депозити в КТБ, като по данни на Фонда за гарантиране на влоговете в банките до 5 януари включително 90 110 вложители на КТБ са се разпоредили със средствата си на обща стойност 3.216 млрд. лв. при общ размер на гарантираните депозити от 3.6 млрд. лв. В прессъобщението си, съпътстващо надзорната статистика, от БНБ отбелязват, че "към момента данните сочат, че преобладаващата част от средствата остават в банковата система".

Така в края на ноември разходите на банките за лихви са 1.26 млрд. лв., което е с близо 34% по-ниско спрямо година по-рано, а реализираните от тях приходи от лихви достигат 3.62 млрд. лв., като са намалели с 14% в сравнение с края на ноември 2013 г.

Продължаващото свиване на приходите от лихви е в резултат от все още замръзналото кредитиране, което задържа и темповете на нарастване на приходите от такси и комисиони в сектора. Общият им размер от началото на годината е 855.6 млн. лв., което е с едва 1.23% повече спрямо същия период на 2013 г., докато разходите за такси и комисиони нарастват с 3.56% на годишна база и към края на ноември 2014 г. достигат 104.7 млн. лв.

ПОРТФЕЙЛ НА БАНКОВАТА СИСТЕМА (В МЛРД. ЛВ.)

	НОЕМВРИ 2014	МЕСЕЧНО ИЗМЕНЕНИЕ (%)	ГОДИШНО ИЗМЕНЕНИЕ (%)*
КРЕДИТИ НА ФИРМИ	34.2	0.17%	-10.62%
ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ	9.3	-0.11%	-0.83%
ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ	9.0	-0.14%	0.51%
ДЕПОЗИТИ НА ФИРМИ	22.1	-3.17%	-5.06%
ДЕПОЗИТИ НА ДОМАКИНСТВА	37.3	0.87%	-3.35%

* данните към ноември 2013 г. включват и портфейлите на КТБ и ТБ „Виктория“ (тогава „Кредити аграрен България“)
Източник: БНБ

✓ Селското стопанство през 2015: В очакване на еврофондовете

От действията на администрацията зависи в голяма степен развитието на сектора през 2015 г.

Много често една от първите асоциации, свързана със земеделие и селско стопанство, са субсидии и европейски фондове. Това не е случайно - Европейският съюз отделя около половината от годишния си бюджет (над 40 милиарда евро) за подпомагане на този сектор, а в България той усвоява над 1 милиард лева на година само по линия на директните плащания. Така най-подпомаганият от българските и европейските данъкоплатци отрасъл на икономиката често е силно зависим от политическите решения и действия.

Така например през първата половина на отминалата година липсата на одобрени европейски програми за новия програмен период 2014 - 2020 г. осезаемо се отрази на инвестиционната активност в сектора. Впоследствие дойде и лошото време, което доведе до загуби за фирмите в растениевъдството, както и кризата с болестта син език, която нанесе тежки поражения в животновъдния сектор.

И ако капризите на природата трудно могат да се прогнозира, със сигурност е ясно, че ако администрацията не успее да стартира безпроблемно европейските програми и схеми за подпомагане, настоящата 2015 г. е напълно възможно да се превърне в нова изгубена година за бизнес активността в отрасъла на селското стопанство.

В очакване на новия програмен период

Макар официално новият програмен период в Европейския съюз да стартира през миналата година, за земеделските еврофондове 2014 г. беше нулева. Първият проект на бъдещата програма за развитие на селските райони до 2020 г. беше изпратен за разглеждане в Брюксел едва през лятото, а през есента стана ясно, че по него има рекордните над 420 забележки и предстоят сериозни корекции.

Така на фона на новините от Европейската комисия за стартиращи програми в другите държави членки през последните месеци България се оказва сред най-изоставащите в подготовката си за новия период.

Засега от земеделското министерство обявиха, че планират в края на първото тримесечие да започне прием на проекти по схемата за инвестиции във физически активи (предимно покупка на земеделска техника), а през пролетта - и за млади фермери. Това ще се случи, преди новата програма официално да бъде одобрена от ЕС, т.е. на собствен риск за България. На този етап обаче няма яснота кога евентуално фирмите и общините ще могат да кандидатстват по всички схеми от програмата. Прогнозите на бизнеса са, че това ще се случи най-рано през втората половина на годината, тъй като се изчаква одобрението от страна на Брюксел, а отделно от това трябва да се направят и необходимите промени в наредби и други подзаконови нормативни актове и да се организира работата по приема на проекти според новите правила в Държавен фонд "Земеделие".

Неяснота и за директните субсидии

Не по-ясен е и въпросът с новите схеми за директните субсидии, по които фермерите трябва да кандидатстват от март. България изпрати в Брюксел концепцията си за разпределението на плащанията по видове схеми в последния възможен ден през лятото, но оттогава насам администрацията изостава в подготовката на детайлите по схеми, включително и необходимите изменения в закони и наредби.

Същевременно обаче промените са ключови - влизат в сила нови екологични изисквания, по които все още има много неизвестни, както и схеми за подкрепа на малки и млади фермери и уязвими отрасли като животновъдство и зеленчукопроизводство. Сега притесненията на бизнеса са дали до началната дата за прием на заявления - 1 март, администрацията ще успее да подготви и разясни на потенциалните кандидати новите правила за усвояване на средствата.

Тласък за изоставащите

При успешно стартиране на европейските схеми и програми от бизнеса очакват през 2015 г. по-бърз темп на растеж при изоставащите отрасли. Така например Бойко Синапов от националната асоциация на животновъдите изчислява, че за

сектора от 2015 г. би трябвало да има 20% повече субсидии спрямо последните години. "В тази връзка очакванията ни определено са позитивни", коментира още той.

Макар че производителите на плодове и зеленчуци не са доволни от очакваните около 80 милиона лева годишно за отрасъла и настояват субсидиите да се изравняват с тези на животновъдите, които са 160 милиона лева годишно, все пак средствата за тях също ще бъдат значително повече от скромните 15 млн. лв., които бяха отделяни досега.

От сектора смятат, че по този начин ще се увеличи и инвестиционната активност. Инвестициите в тези два отрасъла, особено в животновъдството, може да дойдат и от страна на зърнопроизводителите. От сектора казват, че в последните две години има отчетливи усилия участници в пазара да навлизат в нови ниши, като зърнопроизводители вече са започнали да създават краевеферми и овцевъдни стопанства. Очакванията са тази тенденция да продължи и дори да се засили, ако европейските програми осигурят повече възможности за инвестиции, а започналият през 2014 г. експорт на агнета към Близкия изток се увеличи.

Не безоблачна година

След изключително трудната за земеделието 2014 г., която донесе загуби на практика за всички подотрасли, се очакват известни проблеми и през новата година. Така например членове на асоциацията на зърнопроизводителите съобщават, че заради силните валежи през есента в някои региони е имало сериозни проблеми със сеитбата.

Тревоги има и при животновъдството, което през 2014 г. се изправи пред най-тежката ветеринарна криза от години насам с болестта син език и претърпя сериозни загуби. В момента в сектора очакват стартирането на ваксинацията на животните през новата година. През декември обаче стана ясно, че обществената поръчка за доставка на ваксини е спряна заради обжалвания на фирми в Комисията за защита на конкуренцията. Ваксинацията трябва да бъде извършена до март.

✓ 2015: Година на преоценка в туризма

След бурни растежи и спадове секторът ще трябва да търси нови източници на растеж

Трудна година. Така туристическият бранш видя изминалата 2014 г., която започна със сравнително добри резултати за зимния туризъм и надежди за добър летен сезон. Впоследствие обаче влошената ситуация в Русия и Украйна, позамъгленият имидж на България в Западна Европа и липсата на реални възможности за осигуряване на туристи от алтернативни пазари доведоха до лоши резултати за сектора. По оценка на бранша лято 2014 е най-лошото от четири години насам като спадът в броя на туристите и приходите се движи между 5-6 и 10-12% за различните курорти.

Логично секторът навлиза в новата година с голяма доза напрежение. Засега добрата новина е, че предварителните резервации за зимния сезон показват увеличение с до около 5%. За предстоящото лято обаче има силни притеснения заради несигурната ситуация най-вече в Русия - държавата, от която идват най-много туристи през последните три години. Така туристическият сектор се очаква да бъде изправен пред предизвикателството да направи преоценка и да потърси нови източници на растеж, резултатите от което ще предопредели развитието му за следващите няколко години.

Добри прогнози за зимния сезон

На фона на добрите предварителни резервации и достатъчната снежна покривка във всички големи ски курорти туристическият сектор очаква растеж през зимния сезон. Данните до момента показват около 5% увеличение на резервациите, като то е основно от съседните държави. За трета поредна година се очаква най-висок ръст да бъде отчетен при туристите от Турция, най-вече в Пампорово, но на сравнително ниска база. Хотелиерите в Банско очакват и повече гости от съседните Гърция, Румъния и Сърбия. Данните на хотелиерите показват още, че записванията от Великобритания вървят с добър темп. От сектора обаче не са оптимисти за руския пазар, където заради слабата рубла се очаква по-висок спад от официално прогнозираното от министерството на туризма намаление от 1-2% на гостите.

Неизвестни за лятото

Макар да е сравнително рано за прогнози, в туристическия бранш има сериозни притеснение за летния сезон. Едната причина за това са неизвестните около ситуацията в Русия и Украйна, която доведе до значителен спад през миналата година. Силната обезценка на руската рубла и размествания на местния туроператорски пазар правят прогнозите за пътуванията от тази държава почти невъзможни. Подобна е и ситуацията в Украйна, където заради обезценката на местната валута и икономическата несигурност също имаше отчетен спад. Засега сравнително по-оптимистични са очакванията за западните пазари. Сключените предварително договори през есента за новия сезон показват, че не се очаква по-малък брой гости спрямо миналата година.

Година на кръстопът

Всъщност кризата на източните пазари покрай влошените отношение Русия - Украйна - ЕС доведе до изненадващия спад на туризма през миналата година, но тя показа и че секторът на практика няма резерви да компенсира едно такова намаление за разлика от преки конкуренти като Турция и Гърция, които отчетат увеличение на туризма през 2014 г.

От съюза на собствениците в Слънчев бряг отчетоха, че намаление на гостите през сезона е поне 5%, резултатите в курортите по Северното Черноморие показват до 10% спад. Затова и хотелиерите и туроператорите се обединяват около мнението, че новата година ще е време за преоценка и за търсене на нови източници на растеж. От усилията през 2015 г. зависи развитието на сектора за следващите няколко години. Според хотелиери една от основните задачи пред България е да се опита да се върне на западноевропейските пазари, особено Германия, където губи конкурентност спрямо други дестинации още от 2009 г. насам. Другата възможност, която вижда секторът, е свързана с целенасочени усилия на пазарите с потенциал. "Една такава държава е Турция", коментира председателят на Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация Благой Рагин. По думите му през последните години има сериозен интерес от турски туристи към зимните курорти, но проблемът на този пазар са визите. Преди началото на ски сезона новият министър на туризма Николина Ангелкова обяви, че издаването им ще бъде облекчено, като резултатите предстои да се разберат.

Сериозен потенциал според туристическия бранш има и в централноевропейските държави. През миналия летен сезон големите туроператори отчетоха над 20% ръст на записванията от Полша, данните бяха добри и за други държави от региона, като Чехия например. Според хотелиерите от тези пазари е възможно да бъде постигнато ново увеличение, като потенциал има и за по-специализирани видове туризъм, като къмпингуване например. "България може да увеличи и скандинавските туристи, ако има агресивна реклама на тези пазари", коментира председателят на българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация Благой Рагин.

Междувременно туристическият бранш очаква 2015 г. да бъде сравнително успешна за културно-историческия туризъм. Предварителните данни за готвените пролетни програми показват леко увеличение на европейските туристи. Така например ръст се чака на обиколните турове с френски, германски, италиански туристи. През следващата година се очаква поне същият брой азиатски туристи, които традиционно пътуват в България покрай Празниците на розата в Карлово и Казанлък. През пролетта на 2014 г. техният брой достигна около 25 хил. души по оценка на туроператори.

Световният съвет по туризма очаква през новата година международните пътувания да продължават да се увеличават, като ръстът ще е между 2 и 5%. Отново най-голямо увеличение се очаква при азиатските туристи, а Европа ще остане най-посещаваният континент. През 2014 г. международните пътувания надхвърлиха 1.1 млрд.

✓ Държавата ще вземе почти 7 млрд. лв. от международните пазари

На местните инвеститори ще се предложат ДЦК за 950 млн. лв. през годината

Външните пазари ще бъдат основният източник на допълнително финансиране за правителството през тази година, показва емисионната политика на Министерството на финансите. То е определило лимит на новите заеми от чужбина в размер на 6.9 млрд. лв. и задно с вътрешните емисии на държавни ценни книжа (ДЦК) нивото на задлъжнялост на държавата ще наближи 30% от brutния вътрешен продукт (БВП). След като през миналата година местните инвеститори на няколко пъти оказваха подкрепа при извънредни ситуации и поеха значително натоварване, през тази на тях ще се разчита да осигурят по-малко от един милиард (950 млн. лв.) лева чрез покупки на (ДЦК). Изненада за вътрешния пазар е, че не се предвиждат продажби на 7-годишни облигации, както и на такива в евро, но пък се очаква на инвеститорите да бъде дадена възможност да купуват от аукционите за български ДЦК на международните пазари. Експерти от инвестиционните среди определят емисионната политика като адекватна с оглед на исторически ниските лихви в Европа, но предупреждават, че има опасност новите заеми да излязат по-скъпи, а заложеният лимит отново да бъде надхвърлен при неизпълнение на бюджета.

Повече пари отвън

Размерът на планираните нови дългове е съобразен с големината на очакваната дупка в бюджета и с падежиращите стари задължения. Първото от тях трябва да бъде обслужено на 15 януари, когато падежираат облигации за 1.086 млрд. долара, емитирани по времето на Милен Велчев като финансов министър. Част от средствата за това плащане бяха осигурени през миналата година чрез емисия на ценни книжа на международните пазари. В емисионната политика е взет предвид и ангажиментът за поддържане на определено ниво на фискалния резерв от 4.5 млрд. лв., който периодично се ползва от управляващите.

Най-вероятно той ще бъде източникът на значителна част от средствата за авансовото изплащане на земеделските субсидии за около 1 млрд. лв., което по информация на "Капитал" ще стане през януари. Част от парите за земеделците ще се вземат и чрез продажбата на ДЦК, като средствата ще се възстановят в бюджета до средата на годината от Европейския съюз. Тази практика се прилага вече трета година, като през последните две държавата правеше дори извънредни аукциони на ДЦК, за да осигури средствата за авансовите плащания, заради липса на достатъчно средства в бюджета и под заплахата от протести. От настоящия календар не личи да има такива, но обикновено те се обявяват в последния момент.

В емисионната си политика финансовото министерство си е подготвило и възможност за реакция при необходимост от оказване на ликвидна подкрепа, каквато получи банковият сектор през миналата година заради затварянето на КТБ. Тогава това се случваше основно чрез сконтони емисии ДЦК на вътрешния пазар. Такива ще има и през тази година със срочност 3 и 6 месеца през първото полугодие и 12-месечни през второто. Лихвоносните ценни книжа, които ще се предлагат на местния пазар, ще са основно 3-, 5- и 10.6-годишни, като целта е да се избегне струпване на плащания през 2017 г., когато падежира еврооблигационната емисия от 950 млн. евро на Симеон Дянков като финансов министър.

Прави впечатление, че през тази година няма да има 7-годишни ДЦК, както и еврови книжа, предлагани на местния пазар, което специалисти свързват именно с извънредните предлагания на такива книжа през миналата година. Първият от аукционите на финансовото министерство ще се проведе на 12 януари, като за месеца се предвиждат продажби на ценни книжа за 300 млн. лв. През февруари и март е заложено изтеглянето на още 500 млн. лв. от вътрешния пазар. Все още няма яснота за кога се подготвя еврооблигационната емисия на външните пазари, както и дали предвидените средства ще се вземат на един път или чрез няколко аукциона. През тази година финансовото министерство се ангажира с подобрение на инфраструктурата на пазара. На въпрос на "Капитал" за повече конкретика от там отговориха, че за нуждите на вторичния пазар на ДЦК предстои да се използва организирано място за търговия. Целта е постигането на повече прозрачност.

Неизпълнение на бюджета е сред основните рискове

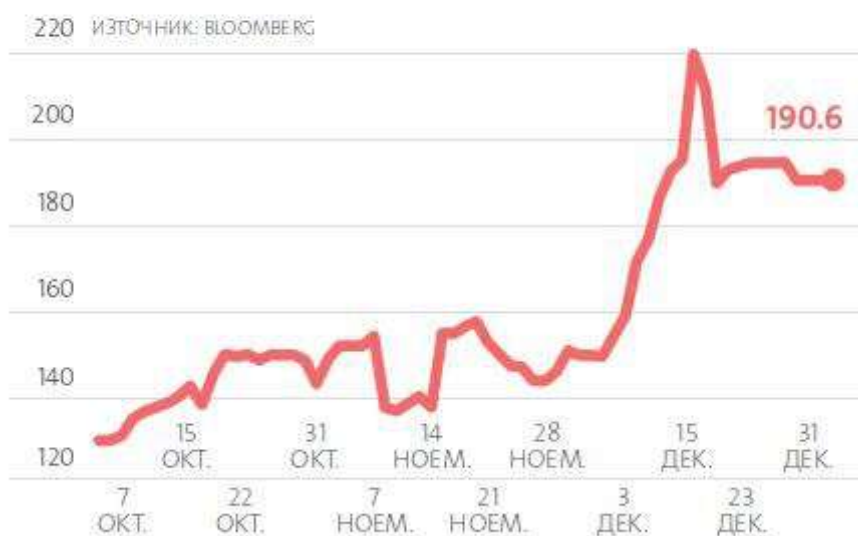
Експерти от пазара смятат, че новият български бонд може да се появи в първата половина на годината, като ако матуритетът на книгата бъде 7-годишен и не настъпи съществена промяна в международната обстановка, може да бъде постигната доходност от 2 - 2.20%. Според Григорий Ананиев от Citibank държавата може да пласира и 15-годишни облигации, а решението да се разчита основно на външните пазари през тази година е правилно. Становището поддържа и Мартин Търпанов от SG Експресбанк. "Фокусът е основно към външните пазари и това е нормално, имайки предвид

благоприятната обстановка с ниските лихви в еврозоната. От интервюто на президента на ЕЦБ Марио Драги пред германската преса стана ясно, че банката може да прибегне до покупката на суверенни бондове, което означава, че има изгледи ниските лихви в Европа да се задържат такива още дълго време", коментира специалистът. Държавата ще може да набере необходимите ѝ средства сравнително лесно, като нивото на задлъжнялост няма да попречи, е мнението и на Емил Аспарухов от Банка ДСК. Според него рисковете за страната идват по линия на случващото се в съседна Гърция, където политическата обстановка през последния месец се влоши. Друга опасност според специалистите крие неизпълнението на бюджетните приходи, които са разчетени при цена на петрола от 91 долара за барел.

Подобни неблагоприятни събития биха покачили рисковата премия за страната, което прави заемите по-скъпи. През декември, когато агенция Standard & Poors понижи рейтинга на България от BBB- на BB+, с което той вече не е инвестиционен, застраховките срещу фалит на държавата, измервани през 5-годишния CDS в долари, се повишиха до 220 пункта. След като другата голяма агенция - Fitch, потвърди предишната си оценка за суверенния рейтинг на 20 декември, котировките на CDS-ите се понижиха до ниво от 190 пункта на 31 декември (виж графиката). Това илюстрира успокоение от високите нива, но продължава да е аргумент за международните инвеститори да искат по-висока лихва от българските ДЦК.

"БЪЛГАРСКИЯТ CDS"

Изменение на 5-годишните застраховки срещу фалит на България

✓ Цените на петрола се очаква да нараснат през второто полугодие

Поскъпването ще се дължи на спад на предлагането и икономическия растеж в Китай и Европа, смятат експерти

Цените на суровия петрол най-вероятно ще се покачат през втората половина на 2015 г., когато експертите предполагат, че добивът на суровината от шисти в САЩ може да спадне в резултат на продължаващото поевтиняване на нефта на световните пазари. Прогнозата е на експерти, анкетирани от Reuters.

Прогнозата

Според анкетираните 30 анализатори през второто полугодие на годината средната цена на барел петрол брент ще достигне 74 долара, а през 2016 г. - 80.30 долара. При тази прогноза за 2015 г. цената на петрола е с 8.50 долара за барел по-ниска от очакванията през ноември. Тогава цената на суровината беше ревизирана надолу с 11.20 долара за барел спрямо очакванията месец по-рано – най-резкият срив от 2008 г.

През декември 2014 г. брент достигна цена под 60 долара за барел – най-ниската за последните 5 години и почти два пъти по-ниска от пиковата му стойност, достигната през юни миналата година. В първите дни на новата година суровината продължи да поевтинява, като по време на търговията в понеделник цената достигна 55 долара за барел.

Австрийската банка Raiffeisen направи най-високата прогноза за цената на суровината. Според финансовата институция тя ще достигне средна стойност от 80 долара за барел през тази година. Банката е сред малкото участници в предишната анкета, които почти запазват прогнозите си. Morgan Stanley свива очакванията си най-много. Американската банка намали очакваната цена на суровината с 28 долара спрямо последната си прогноза, като сега предвижда средна годишна стойност от 70 долара за барел.

Експертите са на мнение, че поевтиняването на суровината ще се усети от компаниите, които добиват шистов петрол в САЩ, към втората половина на годината. "Цените на петрола ще се задържат ниски в началото на годината, което ще направи шистовия петрол по-непривлекателна инвестиция, а производството се нуждае от постоянен приток на средства, за да расте", каза пред Reuters Карстен Фрич от Commerzbank. Това ще се съчетае с постепенното ускоряване на икономическия ръст в Китай и еврозоната, като по този начин съвместното въздействие на тези два фактора ще доведе до покачване на цената на суровината.

Нерентабилно производство

Анкетираните анализатори изтъкват, че първите, които ще пострадат, ще бъдат скъпите проекти за шистов петрол в САЩ и Канада. "Въпреки това смятаме, че ще са необходими между 6 и 12 месеца сегашният срив на цените да се усети от производителите", казва Натали Рампоно, пазарен анализатор в ANZ. Тя допълва, че цената, при която шистовите производители в САЩ ще започнат да губят от проектите си, е 60 долара за барел. Някои от зависимите от кредитиране производители на шистов петрол ще имат сериозни проблеми, смята Ханес Лакър от Raiffeisen Bank.

Някои анализатори остават скептични, че стратегията на ОПЕК ще действа негативно на шистовите проекти в САЩ. "Лагът в производството на съществуващите кладенци в Щатите предполага, че само маргиналните проекти ще бъдат спрени заради тактиката на петролния картел", посочи Вян Лай от National Australia Bank.

[Вестник Преса](#)

✓ Болничният лист стана електронен

Запазва се 15-дневният срок за изплащането му

Над 3000 болнични листа са били издадени по електронен път до 15 часа вчера - в първия работен ден на Новата година. Това казаха за „Преса“ от Националния осигурителен институт (НОИ).

От 1 януари лекарите не издават болнични на хартия, а трябва да ги пращат в НОИ по интернет. Читатели обаче сигнализираха, че личните им лекари са отказали да им издадат болничен вчера с аргумента, че имало срив в системата. „При възникване на проблем медиците да се обърнат към своите разработчици на софтуер или да се свържат с нашия контактен център на тел. 029261010“, посъветваха от НОИ.

„Като при всяко начало може да има проблеми. Ако получим сигнали, ще ги пратим в НОИ. Засега нямаме такива“, каза председателят на Националното сдружение на общопрактикуващите лекари д-р Любомир Киров. До 16 ч. вчера не беше постъпило обаждане и на горещата линия на Националната пациентска организация.

НОИ още през м.г. разпрати инструкции и безплатен софтуер. Освен него лечебните заведения може по желание да ползват и друг програмен продукт, стига той да отговаря на изискванията. Лекарите трябва да притежават и валидно удостоверение за електронен подпис. След като попълни болничния на компютър и го прати онлайн, докторът дава на пациента разпечатка, за да я представи на работодателя си. Данните от всеки болничен се съхраняват под уникален номер в електронен регистър. Има 6-месечен гратисен период - до 30 юни 2015 г., в който медиците без компютри и интернет да си ги осигурят.

Крайната цел на електронните болнични е срокът за изплащането им да се съкрати от 15 на 5 дни.

Това ще стане от 2016 г., когато бъде изпълнена и втората стъпка от електронизацията - работодателите ще пращат документите за болните си служители в НОИ по електронен път. Сега те се носят на ръка.

✓ Слабото евро ще стимулира българския износ

Ще спечелят индустриалният сектор и зърнопроизводителите

Износът на България ще спечели от слабото евро и ниските цени на горивата. Това коментираха експерти, до които „Преса“ се допита.

Единната валута поевтиня вчера рекордно спрямо американския долар за последните 9 години.

„Слабото евро безспорно помага за увеличаване на износа. От една страна, българските продукти от индустрията стават по-конкурентни на пазарите извън Европейския съюз. От друга страна обаче, се оскъпява вносът у нас на суровини (метали), които ние преработваме. Но като направим равностметка, се вижда, че при всички случаи отслабналото евро е по-благоприятно за нас“, коментира Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал.

Износителите от сектора ще усетят положително влияние, когато курсът трайно падне под 1,20 долара за евро, обясни Велев, който е изпълнителен директор на холдинг „Стара планина“. Дружествата в него произвеждат хидравлични мотори, цилиндри, акумулатори и др.

Страните извън ЕС, за които изнасяме най-много, са Турция (3,3 млрд. лв. за периода януари-октомври 2014 г.), Сингапур (972 млн. лв.), Русия (861 млн. лв.), Китай (851 млн. лв.), Македония (585 млн. лв.), Сърбия (584 млн. лв.) и САЩ (497 млн. лв.).

От „Индустриален капитал холдинг“ също заявиха, че заводите им се намират в добра кондиция, което се дължи донякъде и на по-ниските котировки на еврото. Компаниите от холдинга произвеждат металорежещи машини, проводници, кабели и други.

Според изпълнителния председател на Българската стопанска камара Божидар Данев не толкова поевтиняването на еврото, а резкият спад в цената на петрола ще даде повече шанс на родните износители. Това свива разходите на компаниите и прави производството им по-ефективно. „От слабото евро ще се възползват и износителите на зърно и слънчогледово семе“, прогнозира Данев

Доларът най-скъп от девет години

Американският долар поскъпна рекордно спрямо еврото за последните девет години. На европейския пазар котировките паднаха до 1,1964 долара за евро, а в ранната азиатска търговия курсът достигна \$1,18605 за евро. БНБ обяви вчера

официален курс от 1,64149 лв. за долар. Щатската валута е най-скъпа от 8 март 2006 г., когато Централната банка обяви котировка от 1,64162 лв. за долар.

Отстъплението на еврото се обяснява с политическата неяснота в Гърция.

„Цените на бялата и черната техника, която се сглобява в ЕС, ще се променят най-рано след три месеца, ако поскъпването на долара продължи. Но има индикации, че още в следващите дни може да има леко поскъпване на стоките, които се произвеждат в други страни и където плащането става в долари“, коментира Николай Китов, съсобственик в „Техномаркет“

✓ Промените за пенсионните вноски - на поправителен

Следващата седмица Реформаторският блок ще внесе новите идеи

Промените за пенсионните вноски в частните фондове, които Парламентът прие в края на 2014 г., отиват на поправителен. Следващата седмица Реформаторският блок ще внесе новите идеи, съобщава БТВ.

Промените, които бяха предложени в последния момент и набързо приети от парламента, ще бъдат поправени преди да са заработили. Поправките на Реформаторите предвиждат в НОИ да се създаде специален фонд. В него на лична сметка да се трупат вноските за втора пенсия, в случай, че за нея човек е избрал Осигурителния институт пред частен фонд, като НОИ инвестира, т.е. управлява тези пари, както го правят частните фондове.

Реформаторите предлагат хората, който тепърва ще започнат работата, да могат в срок от 1 година от първия им работен ден да изберат дали вноската им за втора пенсия да отива в частен фонд или в НОИ. Ако не изберат, да бъде избран служебно, като за целта в НОИ се създаде фонд, в който на лични сметки се трупат вноските за втора пенсия.

Според предложението тези, които вече работят, също ще могат да избират между НОИ и частен фонд. Ако решат да прехвърлят вноската си за втора пенсия в НОИ, тя ще се трупа на лична сметка в специално създадения фонд. Парите в него ще могат да се управляват като се инвестират.

Поправките ще бъдат обсъдени от групата на реформаторите следващата седмица.

✓ Данъчните започнаха проверка на доходи

Бирниците са разработили система, по която засичат скъпи покупки

Масови данъчни проверки на физически лица са започнали в страната малко преди празниците, научи „Преса“. Бирниците са разработили система, по която засичат скъпи покупки. За целта инспекторите наблюдават издаването на фактури от фирми, регистрирани по ДДС. Те са длъжни всеки месец да осчетоводяват сделките си пред приходната агенция.

Данъчните засичат издадените бележки и когато видят сделка над 100-200 хиляди лева, започват да оглеждат купувача. Така лъсват разлики между декларираните доходи и стойността на придобитото имущество. Често данъкоплатците не могат да обяснят произхода на парите си.

Бирниците ровят в сметките на хора, които без проблем плащат например за имоти или земя половин-един милион лева. Когато наистина няма доказателства за доходите на купувачите, започва проверка, а при доказани несъответствия - и ревизия.

От Националната агенция за приходите са категорични, че новият метод дава възможност бирниците бързо да набелязват потенциалните рискови физически лица и така ще има бърз ефект за хазната.

Най-често проверяваните сделки били именно с недвижими имоти. При луксозните стоки е по-трудно да се засекат проблемите, защото повечето сделки се сключват между фирми и тогава проверката не е насочена към конкретен човек, уточниха бирниците.

investor.bg

✓ Външни фактори и липса на реформи ще ограничават икономическия ръст у нас

Новата година няма да е по-лоша от 2014 година за българската икономика, но няма и да е много по-добра, прогнозира икономисти

Ситуацията с българската икономика в никакъв случай няма да бъде по-лоша от 2014 година, но няма и да бъде много по-добра, смятат икономистите проф. Христина Вучева и Владимир Каролев.

„Всички данни, обективни фактори от 2014 година говориха, че няма какво да се случи много по-добро през 2015 година“, обясни Вучева в ефира на БНТ. Тя посочи като основание за своите умерени очаквания неблагоприятни външни фактори и липсата на сериозни промени в страната.

„Няма как да очакваме значителни промени в икономическото ни развитие, ако няма значителни промени в икономическата ни политика“, допълни Владимир Каролев. Той посочи за пример Ирландия, която беше сериозно засегната от кризата, но започна големи реформи и ще приключи 2014 година със сериозен икономически растеж.

У нас обаче в много области промени липсват, категоричен е Каролев. Според него в пенсионната система например през миналата година не е имало реформи, а само „силово наложено мнение на ГЕРБ и профсъюзите“. Реалните промени ще се обсъждат до март, допълни още той.

„Всъщност това трябваше да се направи преди години. Трябваше да се ограничи ранното пенсиониране, да се ограничат фалшивите инвалидни пенсии и да се създадат стимули хората да работят повече, а не да се пенсионира по-рано“, коментира още икономистът и допълни, че България е страната с най-ранно пенсиониране – средната възраст за ефективно пенсиониране е 57 години.

Експертите коментираха и предложението на управляващите за възможността еднократно средствата от частен пенсионен фонд да бъдат прехвърляни в Националния осигурителен институт (НОИ).

„И един лев в твоя лична сметка е повече от нула лева в НОИ“, коментира Каролев, припомняйки, че в осигурителния институт средствата от осигуровките на работещите се разпределят за сегашните пенсионери.

Христина Вучева посочи, че не можем да се откажем от солидарната система, защото тя е единствената възможна „не само за нас, но и за света“. Според Владимир Каролев обаче тази система може да работи само ако хората, които влизат на пазара на труда, са повече от пенсионерите и ако продължителността на живота не се увеличава. „Това обаче не се случва“, допълни още той.

Няма да има апокалиптичен сценарий за пенсионните фондове, ако промените влязат в сила, прогнозира още Владимир Каролев.

По отношение на спестяванията на българите в банките Христина Вучева беше категорична, че скоро няма да се повтори кризата около КТБ. Нейната увереност се базира на заявките на България, че иска да участва в банковия съюз, както и отправената покана от страна на гуверньора на БНБ Иван Искров към Международния валутен фонд (МВФ) да направи преглед на системата.

Каролев посочи, че повечето хора имат спестявания под гарантираните от държавата 100 хил. евро. За тези с по-големи спестявания той препоръча разделяне на средствата в няколко депозита в няколко банки до размера на гарантираните лимити.

Икономистите посочиха, че през 2015 година вече са започнали процеси за намаляване на лихвите по кредити, но паралелно с това ще намаляват и лихвите по депозитите. Това е добре за икономиката, защото ще стимулира икономическата активност, макар и бавно, смята Христина Вучева.

Лихвите по кредитите в България са по-високи, отколкото в Европа, защото страната е по-рискова, а доходите на хората и фирмите са по-ниски, обясни от своя страна Владимир Каролев.

Добра новина за малкия и средния бизнес за 2015 година е отварянето на европейските фондове за българската икономика, смята икономистът. За него обаче повишаването на минималната работна заплата ще бъде в тежест за малкия бизнес в малките градове.